

نومرد : ۱۵

برشده ۱۳ آشرین ثانی ۱۹۱۹

سر محرری :

فالمده ادیب

بویوک محبوسه

اون بش کونده بر پنچشنبه کونلری چیقار ادبی ، علمی مجموعه در .

نسخه سی ۱۰ غرر شده

• • اداره خاناهی
« ثروت فنون » مطبعه سنده در

صاحب امتیازی

صبیوه زکریا

— ياقادينلر مبعوث اولماسى ايجون نه
دوشونبورسكنز ؟
جانلرى ايسترسه مېوسده اولورلر .
قادينلر نه ايسترده اولماز ؟ .

اوقاف اسلاميه موزه سنه اتخاف

مدنيت اسلاميه

نقشه زمينيانور

— ۱ —

عربلرک يازمه کتابلری . — عربلرده بر
چوق رسام يشمش ، بونلر آره سنده پک
مشهورلری ده کورلشدر ، حقیق رسم ونقش
مکتبلری تأسس ایتش ، بونلره دائر قيمتدار
معلومات ویرن مؤرخلرده بولمیشدر . حق
(مقریزی) ، مسلمان رساملرک تراجم احوالنه
دائر بریازدیفنی سويلدور . فقط مع التأسف بو
يازمه اثر اورته دن غائب اولمشدر .

شرقه دائر مهم مصور بر اثر نشر ایتش
اولان (صراده جادوسون) Mouradja d'Ohso
ک افاده سنه باقيلورسه ، خلفای امويه دن عبدالملک ،
قدس شریفده برجامع معلا پاديره رق قیوسنک
قنادلری عصر سه دنه عائد تصاویر ایله تزیین
ایتدیرمش ، ایچ دیوارلری ده جنت وجهنمه
متعلق رسملرله دوناتمشدر . بوتصاویری ،
بیزانس صناعتکارلریک پادقزینه شبه یوقدر .
مهرده کی ملوک فاطمیه نکه جانلی شیرلک تصوی
یرنده کی ذوق صناعتکارلری حقنده بر فکر
ایدینک ايجون (مقریزی) نکه بزه ترک وابداع
ایله یکی ، المنصور بالله ک خزینه سی معنویانندن
باحث دفتر اسامی یه شوبله بر کوز کزدرمک
کافیدر .

خصوصیه اشارالیه خلیفه نکه ضایع نفیده یه
متعلق اص و آوزولری یرینه کتیرمکه حصیر
وقت و مشاغل ایدن وزیری یاروزی نکه منقش
و هنرین یازمه اثرلر حقنده پک دقیق بر ذوق
نفائس پروری واردی . ایشته ، بودوقک الحاح آت
مخصوصه سیله دورک ، یاروزی ، مصر قاهره یه
جلب ایده ییلدیکی آثار نفیسه یه حتی ، ذکرندن
چوق فضلله پاره لر ویره رک بونلری صاقون آلیز
ایدی . بولوحه لرک آلتنده ایکی مشهور رسامک
اسمی کورپیلوردی :

بری ، بصره لی ابن العزیز ، دیکری عراقلی
قصیر درک ، بونلر وزیرلرک سرانک دوت دیوارنی
کرافیا تصویرلر ، و عتیقلرله تزیننه مأمور ایدیلشلر
ایدی .

قصیرک وجوده کتیردیکی ترکیبات و تصویرات
میاننده بررقاصه (طالع) [۱] رسمی واردورک ،
سیاه زمین اوزونیه ، آوقه سنده خفیف و ظریف
لیاسیه ترسیم ایدیلن تصویر ی شایان حیرت بر
اثر مناظر تشکیل ایدره ابن المیزر ایه ، بالکس
صاری بر زمین اوزونیه قرصی لباسه بوروغش

[۱] بونلر شعرا و قومی ، نفی ورقص ایچک علملرینه
واقف اولدقلاردن (طالع) نایله شهرت ایشلر ایدی .

بررقاصه تصویر ایتشدورک ، اوزاقدن باقیلنجیه
نظرلرده عادتاً قیارتیه بر رسم شکل و تأثیری
ویرودی .

مقریزی ، حضرت یوسفک برادرلری
طرفندن آیتلیدی (دو تین) Do'hain قوبوسنی
تصویر ایدن بررسمدن بحث ایدرکن ، سهاره
برقیارتیه لقی حسن و تأثیری ویرلک خصوصنده کی
هنر و معرفته ارجاع بحث و نظر ایدیور .

بورسنده ، حضرت یوسفک طونوق ،
جیلاق وجودی ، سیاه زمیندن آریلیور ،
تجسم ایدیوردی ، حضرت یوسف صانکه ، بر
آلتنده کی همسندن چقبورومش کی کورینوردی .
زمان ، مقریزی نکه ذکر و اخبار ایلدیکی
بومشهور استادلرک آثارنی یوق ایتدیکی کی ،
۲۶۵ - ۹۷۵ سنه سنده وفات ایدن ابوالفدائک
ذکر ایتدیکی ابوبکر محمدک ، احمد بن یوسفک
محمد بن محمدک ، شجاع الدین بن دایه نکه ، سلطان
بیبارک ملک برک نزدینه سفارتله کوندردیکی
حاجبک آثارنه دائره هیچ معلوما نر یوقدر .
یوسفارنده ، حاجب بالذات ترسیم ایلوب
مراسم جی مصور اولان تابلولری (ملک برک) یه
تقدیم ایتش ایدی .

بوراده استطراد قیلندن اوله رق سويلیه م که
دولت عثمانیه ده سفارتله ، دیار افرنجیه یوقدر
سفر کوندرلش اولدیفنی حالد ، بونلرک هیچ
بری کیتدکلری یرلرده کی مشهوداتنه دائر جانلی
اثرلر وجوده کتیره مه مشلردر . بونلرک ايجور سنده
شاعر ، ادیب ، وقعه نویس واردی ، فقط صنعت
ترسیمه واقف آدملر یوق ایدی . بونکچون
اوانشاده اجرا ایدیلن مراسمه ، او عصرک
مؤسسانه دائر المزده ، کتبخانه لریمزده ، الواح
و تصاویر ملیه یوقدر .

برکت ویرسون که ، شرقی ، و شرقه منسوب
و متعلق هریشی بیوک بردقت و صراق و تحسسه
آرایان فرنگ صنعتکارلری ، رساملری و سفارتلره
دائر مصور سیاحتنامه لر ، آلبوملر تشکیل
ایتشلردر زرده ، آنجق بونلر سیاه سنده
ماضیمزک ، خاطرات ملیه صرک صفحات مختلفه سنه
کسب و قوف ایتدک ، و ایدیورز .

عربلر ، بوخصوصه زره هروجه ایله تقدم
ایتقلردر .

بونکله برابر ، (موآب) ک غریبده جولده
کاتی (قصیر حرا) شاتوسنده اخیراً (موزیل)
M. A. Musil طرفندن کشف ایدیلوب (ریکال)
H. Rigal ، ایله (قاراباسه ک) Karabacek
طرفلرندن نشری مقرر بولان ترسیاتی ، عرب
رساملرک منشأ حقنده بلکه بزه بعض شیر
اوکرته بیله جکدر .

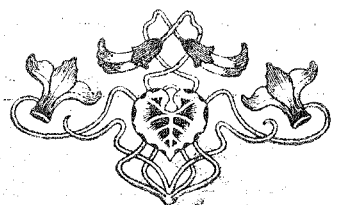
موسیو موزیل ، یانه یه برخیلی صولی بویا
رسم یازجه لر کتوره یلمشدرک ، بونلرک
اوزولرنده قاله یلمش اولان بعض یازیلردن ،
شمدی اسمی کچن قاراباسه ک ، قصیر حرا ملک

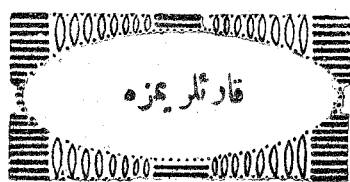
— قادینلرک چالیشماسی چوقولرک باقیلما سنه
مانع اولیه جقسی ؟

— بونی دوشونمکه نه حاجت ... هانکیکنز
چوجوشکزه باقورسکنز ... بوکون سینمه ،
یارین تیارو ، اوبرکون فولبول ... قالفه
چوجفته ای باق ... بونی کوزل بیلیرسکنز ...
ماراسقیلر دهایی باقار ، هیچ صغیلما قیزم .
— سزجه هانکی قادینلر مبعوث اولمالی ؟ .
— حریده اکچوق شهید ویره ن آمار . .
صوکره سؤاله میدان ویرمدی ،

دوقنور ، مبعوث ، آوقات . . دهها
بیلیم نه ؟ . دهها قادین اولنی اوکرعدیکز ،
مبعوث اولاجشکزدنه اولاجق ... فقط قباح
سزک دکل ارککارک . بزمیکلر اولمالیدی ده
سز ارکک نه دیمک اوزمان آکلاردیکز . .
اما قیزم سوزلریه کوجنمه ، عقلمه کنجکلکم
کلدی ده سیکیرلندم ... اولکنز یاوروم ،
دوقنورده ، آوقانده ، نایسترسه کز اولک ،
یالکنز اختیار اولمایکنز . .

ص .

قارلر يازه

يکين نسخه مندره ، آيونه لر يازه قولايقلر ياز ستوننده ، قارلر يازي شېبه دوشوره چک بر ياکشلق اولش . بز مجموعه ي هفته لى اولار ق قهره قاروريرمش و استوننده کي آيونه شرائط ده اوکا کوره يازمشدق . فقط مجموعه مندره نشرنده اوغرا ديمز مشکلات ، هفته لى اولار ق منتظماً مجموعه ي جيفارمق امکاني اولما ديمز کي کوسترديمي ايجون ، سوک دقيقه ده بوقرا يوزدن نکوله مجبور اولدق . فقط وقت قالمادي ايجون آيونه شرائط د کيشد بر مکه امکان بولما دق بناء عليه مجموعه مندره کي آيونه لر يازه کوستر مکه ايسته ديکي قولايقلري بکيدن آشاغي يه يازمق موافق کور يوز :

۱ — مجموعه مندره بر سته کي آيونه اولاجقلره اوليه انتشار ايدز . اول نو صوري و جيقان (نامه) و (پري قيزيله چوبان حکايه سي) اسمنده کي حکايه لري مجانا و بريوز . هبي زمانه شيمدن سوکرا بويوک مجموعه طرفندن نشر ايديله چک اثرلرده مجانا و بريله چکدر .

۲ — آلتی آلتی آيونه لر يالکز مجموعه نامه چيقان (نامه) و (پري قيزيله چوبان حکايه سي) اسمنده کي کتابلره شيمدن سوکرا نشر ايديله چک اثرلر مجانا تقديم اولونور . شيمدي يه قدر انتشار ايدن نو صورلرده ياري فيثانه و بريز .

۳ — مکتبيلره منحصر اولق اوزره يي شرائطه اوچ آلتی آيونه قيد اولونور قارلر يازکي کين نسخه ده حصوله کلي خطادن دولاي غفورلي ديلر و کنديلر يزه کوجترديکمز بوقولايقلردن استفاده ايتک ايسته يه چکاري اميد ايدرز .

آيونه شرائطی : سته کي آيونه ۲۳۰ ، آلتی آلتی ۱۲۰ ، مکتبيلره منحصر اولق اوزره اوچ آلتی ۶۰ غرو در .

آيونه شرائطی . سته کي ۲۳۰ ، آلتی آلتی ۱۲۰ ، اوچ آلتی مکتبيلره منحصر اولق اوزره ۶۰ غرو شد . نشر ايديله چک فوق العاده نسخه لرله بروشورلر دخی آيونه لر مجانا و بريليز . بش آيونه بولان قارئ مجانا آيونه يازيلير و يا خود کنديسته ياره سي و بريليز .

صنعتکار اولا ، ترسيحي مطلوب اولان رسمک خطوط عموميه سي سياه و يا قرصی قورشون قلله چيز ، يني طاسلاغي ياز ، سوکره بوياردی ، پک زياده اعتنا ايدلسی لازم کلسه يازمه کتابلرده ايسه ، مينياتور ، طره ييدن طوغري يه اصل صفحه اوزرينه ايشلمز ايدی .

(بلوخه) M. E Bloché ، ارباب تدقيق و مطالعه ايجون حائز قيت و اهميت اولان مشاهداته نظر آ کتابي قويه ايديله چک اولان ، خطاط ، رسم ياپيله چک صفحه يي آچيق ، بوش بر اقيز ، رسام ده ، بالاخره اوراسني ايستيلين رسملر نقش و تزئين ايلر ايدی .

بوجه يه کي اوزرينه ، ايجنده بر مقدار الجي حل ايدلش ضمع عربي مخلوليله ايجه بر طبقه حصوله کتير يوزره ، رسام مطلوب اولان رسمي ايشته ، بوطيقه اوزرينه ترسيم ايلر ايدی بوش صفحه لر اوزرينده کي رسملر او قدر کثيف درک ، عادتاً بر نوع قبارته تشکيل ايدز .

تصويري ياپيلمق ايستيلان انسانلرک کردا . نلرنده قوللر يازمده مجوهرات دخی ترسيم واره سي آرزو ايدلديکي زمان ، بو مجوهراته بر شکل حقيقي و يره سيله ايجون بر بري اوزرينه موضوع اولق اوزره آلتون ورقلر قونيله رقي بو صورته قبارته بر شکل حصوله کتير يوزره ، و آندن سوکره بوزوقلرک اوزري ديمر قلله ايشلنه رک حقيقي بر مجوهره شکل و منظره سي و بريلوردی . تشکيم و نديک کاري رسملرده ده ، مجوهره عين اصول ايله ترسيم ايديلوردی . صنعتکار وجوده کتير . ديکي اثره امضاسني قونق آرزو ايدرسه ، مينيا تورک بر کوشه سته ، اکثراً حل و قرائتي غايت مشکلي ، ايجه بر خط تطبيق ايله امضاسني آتاردی .

ترسيم ايديلن شي ، بر خانه ، بر مسکن رسمي ايسه حکمدار ايله صنعتکارک اسملري جبهه يي اورته چک بر کتابه شکلي اکديروردی . بومقاله مندره علاوه ايستدکمز « سلطان سليم خان ابن سلطان سليمان خان » سرلوحه سي ، بويله در ، اطرافي کوزل بر چارچوه تشکيل ايدن وهان صفحه کي ياريسندن زياده سي اشغال ايلين بر کتابه حالنده در . خراسانيلره ، ايلخانيلره ، صفويلره ، توريلره هاند اولق اوزره ، اوقاف اسلاميه موزه سنک « کتب والواح » صالوننده موضوع پک چوق نادیده کتابلرک سرلوحه لر ي هپ بويله در ...

مايمدی وار

اوقاف اسلاميه موزه سنک

مؤسسلرندن ، و مجلس

اداره سي اعضا سندن

محمد ضيا

(۸۶۰) تاريخلر يازمده ياپيلمش اولد يني تمينه سيله موفق اوله ييله چکدر .

قصير حرا ، (۸۳۶) طوغوب (المستعين) ناميله ۸۶۲-۸۶۶ ه قدر اجرائي حکومت ايدن خليفه عباسي احمد طرفندن ايشايديلن قصرلردن بري اوله چک !

غرناطه ده کي (الحرا) سرائيک محکمه ديوانخانه سنده کي جره مک قيه سنده ، دري اوزرينه يالديزلي ، و يا ماوي زميني زلال رنگلرله ياپلش اسکي ياهلي بويار رسملر وارد . بورسملر ، نخته لوحه لر اوزرينه چوبلنمشدر بورسملرک اطرافي سياه چيزکيلرله قاپاطاسلاق چيزلش وسطه چلري ده عموميله بر رنگ اوزره بويانمشدر .

بولوحه لر ، يابر آو عاني ، ياجريد او بولر يي ، يا خود غرناطه عرب حکمدارلرک اجتماع ايتدکلي برديو انخانه يي مصوردور . بولوحه لرک عرب رساملري طرفندن ترسيم ايدلديکي طن ايدلش ايسه ده ، بو خصوصه ياپيلان تدقيقات عميقه ده مذکور لوحه لرک اون دردنجي و اون بشنجي عصرلر طرفنده ، غرناطه حکمدارلرک سرائلر يازمده چاليمش ايتاليان صنعتکارلري طرفندن ياپيله يفته اتفاق حاصل اولمشدر .

(قهره چامي) نام اثر مده مفصلاً ذکر ايدلديکي اوزره ، استانبولک الک قديم ، واک مشهور بر مناسقري اولان خورا يني قهره مک بعض الاسانده کي موزاييقلر (صيرجا) حقه ده ده آراي مختلفه وارد . بر جوق ذوات بو صيرچالرک ايتاليان صنعتکارلري طرفندن ياپيله يفتي ادعا ، و بر طاق ده ، ايتاليان مکتب صناعتدن ملهم اولش روم اهل هنر و معرفتي يدلرله وجوده کتيرديکي درميان ايديلورلر .

مينياتور ايشلري ، يني ، سولي بويار رسملره بعض صفحه لرک اشخاص و اشيا رسملرله تزئين ايدلسي صنعتي ، اهل اسلامک و خصوصيله تورکلره عجملرک کسب تفوق ، و ابراز هنر و مهارت ايلد . کلي صنعتلردن بر دتر . تورکلره ايرانيلرک وجوده کتيردکلي بوقيل آثار بديعه مک بوزلرجه ، بيکلرجه نمونه لري ، اقطار اسلاميه مک هر طرفنده اوروپا موزه لر يازمده اليوم موجوددر .

بلامبالغه سويله ييلورم ، و ادعا ايدرم که مدني مملکتلرک موزه لر ي مياننده ، بوکي آثار نفيسه مک بوزلرجه سي ، همده اک نفيسلري احتوا ايتک اعتباريله کزیده و مستثنا بر مؤسسه حالي المش اولان « اوقاف اسلاميه موزه سي » نده مختلف شعباته منسوب تورکلره ، عجملرک طغوزنجي ، ايله اون اوچنجي عصرلر آراسنده تحرير و حقه نفيس مينياتورلرله تزئين ايتدکلي يازمه کتابلرک پک نادیده و ظريف آنود چلري ، انظار نفاست و روايه تشهير ايدلشد . بز نفيس يارچه لر دن بر قاج دانه سنک ، صورت مخصوصه ده فوطوغرافيلري اديره رقي بو نسخه به درج ايتدک بو آثار نفيسه و عتيقه مک لايقيه تدقيقدن اکلا شيله يني اوزره ، علي العاده يازمه کتابلرده